

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon szám 21.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 12 ft.
Félévre ———— 6 „
Negyedévre ———— 3 „
Egy hóra ———— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1896.

XXV. évfolyam, 98. szám.

Kedd, április 28.

Appropriáció.

Nagybecskerek április 28.

A hathónapos költségvetési vitát, áldatlan küzdelem után ugyan, szerencsésen kiálltuk volna, — éljen az appropriációs vita! Még egyszer el kell szenvednünk az általános vita minden keserűségeit. Még egyszer végig kell hallgatni mindazt a jajveszékést, mely álló hat hónapig uralkodott az ellenzék soraiban, hogy aztán végre komoly munkához láthasson a törvényhozás. A kormány akcióprogramja egyszerű és tartalmas és tökéletesen megfelel azoknak az intencióknak, melyeket a miniszterelnök az Apponyi-féle treuga dei alkalmával hivatalosan kijelentett. A budgettárgyalás után természetesen a költségvetési törvény kerül napirendre. Ezután következik a közigazgatási bíróságról, utána a kuriának választási ügyekben való bíraskodásáról és a büntető eljárásról szóló törvényjavaslat.

Sajnáljuk, hogy e sorrendet nem mondhatjuk valami nagyon szerencsésnek és a kuriának választási ügyekben való bíraskodásáról szóló javaslatot sokkal szívesebben láttuk volna a negyedik helyen. A sorrend illetően megváltoztatására vonatkozó adatok nem abban vannak, mintha elvi ellenzők lennének a javaslatnak, jóllehet a népszuverénitás lényegével ellenkezik, ha ez a szabad népakaraton kívül álló tényezőnek alárendeli magát. A nép kifejezett akarata felett nem engednénk meg más itéletet, mint azt, a mely ezen elvben találja meg kifejezését és bizonynyal a választó nép tekintélyének nem mindenben megfelelőnek lehetne tekinteni, ha egy még oly független testület lenne is hivatva valamely befolyást vagy idegen ellenőrzést gyakorolni a népakarat megnyilatkozására. De a kérdés elvi oldaláról nem akarunk nyilatkozni és aggályaink tisztán külső természetűek.

Az izgalmban gazdag költségvetési vita és a nem kevésbé izgalmas appro-

priáció után a képviselőháznak bizonyos mértékben csillapító foglalkozásra van szüksége. Amde a kuriai bíraskodásról szóló javaslat tárgyalása alatt bizonynyal megint elszabadulnak az ellenzéki bőbeszédűség démonai s már előre is halljuk a „választási visszaélések“ mindenféle nemeit és e tárgy nyugodt tárgyalását már párt-érdekből is kizártnak kell tartani.

Mig azonban a külföld áldatlan budgetvitákat és az erővel előidézett botrányokat csak nyomtatott tudósításokból ismeri, a kuriai bíraskodás tárgyalása alkalmával személyesen tapasztalná azokat, mert oly időre esnek, mikor vendég nálunk a külföld. Legalább is nem politikusnak kellene mondanunk, ha a külföld előtt belső békénket, nemzeti összetartásunkat, politikai érettségünket az eddig tapasztalt módon demonstrálnók. Es ezért óhajtanók a közigazgatási bíróságról szóló javaslat után a büntető eljárásról szóló javaslatot tárgyalatni; bizonynyal maradna még elég idő a kuriai bíraskodásról szóló javaslat elintézésére is.

Tegnap tehát megkezdődött a vita a Lukács László pénzügyminiszter által beterjesztett költségvetési törvény fölött. Az Ugron-frakció a kormány vád alá helyezését akarta indítványozni. E végből a Kossuth-frakcióhoz is fordultak Ugronék, az indítvány közös beterjesztése és támogatása végett. A Kossuth-frakció pártterkezelete azonban ugy határozott, hogy megmaradnak az 1848-iki törvények terén, melyeknek értelmében most nem létezik ok az említett indítványra. Az ellenzék belátásosabb elemeinek e határozatával az indítvány elvesztette még a látszat jogosultságát is, és a határozat természetes következménye az, hogy az Ugron-frakció is, mely sehol sem számíthat ezen ötletének támogatására, elejtette büszke tervét s kénytelen egy egyszerű bizalmatlansági szavazatra szorítkozni.

Am boldoguljanak az urak a maguk módja szerint, a parlament így időt nyer

a komoly munkára, az időfecsérlés néhány ülésre szorítkozik. A budgetvel a Bánffy-kabinetnek még ezt a vitát is át kell vennie és bizonyára tisztességgel bele fog nyugodni az elkerülhetetlenbe.

Bécsből, a legmagasabb körökhöz közel álló személyiségtől április 26-án kelt levelet kapott a „Pester Correspondenz“. A levél eseteli a benyomást, melyet báró Bánffy miniszterelnöknek a főrendiházban f. hó 25-én mondott beszéde a bécsi mérvadó körökre gyakorolt:

„Miniszterelnökünk beszéde, melylyel báró Prány váratlan aposztrofálására a főrendiházban a millenniumi törvény megszavazása alkalmával válaszolt, szerencsés felfogásával és benyomással teljes tartalmánál fogva általános meglepedést keltett az idevaló magas és legmagasabb körökben. Államférfiasabb és tartalmasabb decziót rögtönözve bizonynyal ritkán tettek a magyar főrendiházban és ama felette fontos nyilatkozat tartalmassága a miniszterelnökünk nagy államférfiai képességei fölül táplált meggyőződést, ha ez lehetséges volt, még inkább megerősítette. Legfelsőbb helyen egy pillanatra sem kétkedtek ugyan, hogy Bánffy bárónak Magyarország miniszterelnökévé történt kinevezése szerencsés és providenciális volt és azóta e meggyőződésben csak még inkább megerősödtek; de a miniszterelnök főrendiházi beszéde itt oly tartós benyomást keltett, hogy bizonyosságá lett, miszerint jobb választást semmi körülmények közt sem lehetett volna tenni. Ő felségéhez intézett előterjesztéseiben, a parlament két házában tartott beszédeiben kiváló igazságszeretet, egyenesség és őszinteség vezeték báró Bánffy, ami az ez irányban tett korábbi tapasztalatok után a korona különös bizalmát tartósan biztosítja számára és a legmagasabb köröket Bánffy közvetítő és engesztelő működése nagyon megnyugtatta. Miniszterelnökünk e beszédeben oly annyira kifejezésre juttatta a június 8-ki nagy állami aktus helyes felfogását, hogy azt szabatosabban és megfelelőbben egy államférfi sem tehette volna, semmi körülmények közt sem. Ezért teljes a meglepedés itt is és a magyar nemzet is tökéletesen meg lehet elégedve ő felsége bizalmi férfának eme kijelentésével.

A mátyászkai választókerületben, a hol Perényi Zsigmond báró halála folytán május hó 4-én lesz a képviselőválasztás, Kende Béla, a függetlenségi és 48-as párt híve az egyedüli képviselőjelölt.

A szegedi tanyák mandátuma Szeged város második választókerületének függetlenségi pártja tegnap délelőtt a Valéria-téren gyűlést tartott, a melyen egyhangulag Polczner Jenőt jelölte, Polczner, a ki a Kossuth-Justiféle párttársulat híve, programbeszédét is megtartotta, melyben a néppárt törekvéseit erősen elítélte. Az országos függetlenségi párt részéről Nánássy Ödön és Hentaller Lajos voltak Szegeden. A jelöltséggel a néppárti Lepsényi

A „TORONTÁI“ TÁRGYAJA

Tölgyek és nádszálak.

Ott voltam a legszebb szöke asszony temetésén, aki életében az ideálom volt, mint a női szépség, a kelem, a báj, s csin, a nemes lelkűség eszménye.

Órákig el tudtam nézni ennek az asszonynak finom, lágy vonásait, színjátékos szöke haját, lengő alakját, beszédes kicsi ajkát, s azt a megmagyaráz hatatlan báj, ami az egész asszonyon előmlött.

Ösmertem mint leányt is. Mint leány talán még lengőbb, finomabb, törékenyebb volt, hasonló egy harmatos, tul gyöngye hajlékony lilomszálhoz.

Sokszor elgondoltam: boldog lesz vajjon ez a szép teremtes?

Nem lett. Huszonnégy évvel itt fekszik elöttem a koporsóban.

Szemben vele áll férje, ez a nagy marciális kinézésű ember, valahogy minden vonása megkövesülve a belső fájdalomtól, de ezért külsőleg nyugodtan szegezi két égő szemét a koporsó fejénél díszlő nagy fehér koszoru szalagjára.

Követtem a tekintetét.

A koszoru szalagján ezt a két szóból álló fejrítást olvastam le: „A legigazabb feleségnek.“

Egynéhány fényes, májusi napsugár ott vibrált a cupa puba, törékeny, apró virágokból kötött koszoron, és én néztem, néztem ezt a két szót: A legigazabb feleségnek.

Es a két szó valósággal hipnotizált. Aludtam ébren, megálmédtam mindazt, amit körültem a kíváncsi emberek tömege csak találgatott,

láttam az olyan ember szemével, aki következett, hisz és fével.

Főlegesen jőzön, olyan hideg májusi éjszaka volt, hogy a fejlődő rózsza bimbójában mind megfagyott azon az éjjelen, mikor Koskócz doktorné megölte magát.

Valami házi mulatságról jöttek haza ugy hajnali három órákor. Mikor otthon, a hálószobában lesegítette Koskócz doktor felesége válláról a czobolyprémes bundát, kitért rajta az izgatottság, amit egész éj n át becsületére valóan fojtott el magában.

Amennyire lehetett, még türtőztette magát, de a hangja ugy reszketett, mint a harangutolsó mély akkordja, mikor szembe állva a feleségével, azt mondta neki:

— Milsicz Gábor visszajött.

Az asszony hangja is reszketett, de azért nyíltan nézett az ura szemébe, a mint egyszerűen, szomorúan felelte:

— Vissza.

Koskócz Sándor nagy léptekkel méregette a szobát s az asszony tehetetlenül, lecsüngő karokkal bámult maga elé.

Ujra szembe álltak egymással.

A férfi halkán, gyöngéden, könyörgőleg intézte hozzá a kérdést:

— Szereti még?

A szép szöke fej mint a derékon tört lilomszál lehanyatlott.

A doktor sürgette.

— Sándor — könyörgött az asszony.

— Feleljen Eszter.

— Szeretem.

Koskócz megtántorodott s hogy el ne eszen, leült.

A hidegtől megizzadt üvegtáblák világosodni kezdtek, kint az utcákon az élet nyüzsgő, egészséges moraja megindult s bent a pihés, selyem hálószobában két halálra ijedt ember szíve vergődött, mint valami meglőtt madár. Az óra lassan, komoly méltósággal ütötte el a négyet s kötelességét végezve figyelmeztette az embert a saját maga kötelességére.

— Eszter, — fordult az asszonyhoz, — köszönöm nyíltságát, tudom, hogy becsületos, őszinte volt hozzám mindig. Éa is az vagyok Eszter, mind a ketten azok vagyunk, jellemünk, akaratunk, erőnk egyformán szilárd. A lelkeink összetalálkoztak Eszter, de a sziveink nem. Nem tehet róla: tudom. Tudom magamról. Éa sem tehetek róla, hogy szeretem magát, szeretem azon kijelentése után is, hogy a szíve másé, szeretem az utolsó lehelletemig, szeretem még a siron tul is, mint a hogy maga fogja szeretni még ott is Milsicz Gábort.

Az asszony szeme szikrázott, ugy égett a visszafojtott könyektől, szólni akart, de reszkető ajkai némán csukódtak össze.

— Es most — sóhajtott a férfi — mondja meg Eszter, mit tegyünk? Az olyan jellemek, mint maga Eszter, le tudnak mondani, de beláthatnak. Meg tehetem magáért azt, hogy elválunk törvényesen s így szabadá teszem, de akkor én halok meg, vagy megtévelyodom. Ez azonban mellékes, a fő az, hogy tudna-e azért boldog lenni, ha egy akár élő, akár koporsóban nyugvó halott lenne a boldogsága között? Erre feleljen nyíltan, őszintén, nyíltan Eszter, olyan őszintén, mint az Istene előtt tenné azt.

Az asszony közelebb lépett az urához, két kezét oda nyújtá neki s kérő hangon, vonagló, de azért mosolygó ajakkal mondá:

Miklós és a szocialista Szabó József budapesti asztalos is próbálkozna, de jelöltségük komolyan szóba sem jöhet. Szabó József a Valéria-téren programbeszédet tartott, melyet kíváncsiságból nagy közönség hallgatott. Lepsényit is várták, de nem jött.

Torontál vármegye a millenniumi kiállításon.

Nagybecskerek, április 28.

Mig odafönn a fővárosban száz és száz szorgos kéz működik azon, hogy hajlékot emeljenek mindannak, mit a tudomány és művészet, kereskedelem, ipar és földművelés, történelem, közsoktatás és néprajz a hazában megteremtett, addig a vidéken sem szünek meg azon munkálkodni, hogy az ezredéves országos kiállítás, mely mindnyájunké, minél fényesebb, minél érdekesebb legyen.

És Torontál vármegye élén áll azon megyéknek, melyek buzgón iparkodnak, hogy Magyarország mielőbb följusson azon magasságra, hová az ezeréves múlt emlékei és a fényes jelen dicső eredménye vezet. E vármegye főispánja maga áll a millenniumi bizottság élén és Rónay Jenő minden szép és hazafias gondolatért hevülő lelke buzgó tevékenységre sarkalta mindazokat, kik hivatva vannak a nagy műhöz munkájukkal hozzájárulni.

E kitűnő vezérnek és lelkés hadának köszönjük, hogy kevés megye fogja annyira kiérdemelni az Európa minden részéből Budapestre seregülő idegenek elismerését, mint éppen Torontál vármegye.

Alkalmunk lesz még bővebben megemlékezni arról, miképen van a vármegye képviselve a kiállításon. Ezuttal a közönség különös figyelmét a május 21-én a kiállítási faluban tartandó sváb bucsura és a május 28-án végbeendő szerb lakodalomra kívánjuk irányítani.

A sváb bucsuban résztvevők már május 20-án indulnak fel Budapestre, még pedig az a személyvonattal, mely Gyertyámosról indul délelőtt 10 óra 3 perczkor Szent Huberról pedig 10 óra 39 perczkor, úgy hogy Budapestre este fél 7 órakor érkeznek, a hol együttesen lesznek elszállásolva. Másnap reggel a kiállítási igazgatóság által megállapított időben indulnak el lakásukról zeneszó mellett, elmenvén a kiállítási faluba, hol megkezdik az ünnepélyt. A további program összehállítása a rendezőség dolga.

A lakodalomban résztvesznek a következők:

Nagy-Jécsa. Résztvevők: A bucsutánczosok nevei: Jochum József, Zimmermann Péter, Wikete Ferencz, Holcz János, Stemper Mihály, Mutter János, Betsch Mihály, Loch József, Klingler Dietrich, Dohr János, Dohr Konrad, Pulyer Jakab, Albert János, Gilde Péter, Kiefer Ferencz. Kisszolgáló: Christ Mihály.

— Hadd feleljek meg erre a kérdésre holnap, Sándor. Holnap. Most jó éjt.

Kéz közben pihent, két pár nyilt, becsületes tekintet összekapcsolódott és ez a két ember, aki sem hazudni, sem tettetni nem tudott, — elérte egymást.

— Holnap.

A férj erősen szoritotta a felesége két kezét a éles, a lélekig ható tekintettel nézett a szemébe. Asután eleresztette a fehér, jéghideg kezét a lassan, megadólag mondta:

— Jó éjt, Eszter.

A nagy éjszaka elérkezett. Mélységes, örök, misztikus álmát itt aluszassa virágos koporsójában a „legigazabb feleség”.

A hátam megett egy borzító hang félig hangosan, szintén ezt a két szót betűzte. Arra néztem. Sváb János volt a feleségével, Koskócz doktornak egy kollégája.

Atengedtem a helyemet nekik.

Az asszony, egy magas, száraz, frívól arcú asszony, erősen belécsimpaszkodva az ura karjába, nyughatatlan, gyors tekintettel nézett szét, Sváb János meg csak betűzte egyre: a legigazabb feleségnek.

As ipse nyilván azon gondolkozott: milyen lehet az? Végre is valami elfogadható alakot szabott erre a két szóra, amely alaposan különbözhetett az ő életpárjától, mert a vonásai mind jobban megszilárdultak, a szemei meg kigyultak, mint aki valami nagy, merész cselekedetre asszja el magát. Ezt pedig először is azon kezdte, hogy a felesége karját nem valami gyöngyöden eltávolította a magából.

Tánczosok nevei: Jochum Anna, Zimmermann Erzsébet, Bandschuh Eva, Christ Teréz, Waldner Eva, Götter Angela, Betsch Anna, Gehl Erzsébet, Schannen Zsuzsi, Dohr Magda, Waldner Anna, Pulyer Margit, Klingler Angela, Federspiel Christina, Dübrée Borbála.

Gardirozó anyák: Jochum Zsuzsanna, Zimmermann Magda, Bandschuh Eva, Christ Zsuzsanna, Waldner Eva, Götter Katalin, Betsch Anna, Gehl Zsuzsanna, Schannen Anna, Dohr Margit, Waldner Anna, Pulyer Erzsébet, Klingler Katalin, Federspiel Borbála, Dübrée Borbála.

Kis-Tószeg. Résztvevők: A bucsutánczosok nevei: Hesz Jakob, Gerhardt Miklós, Metzinger Jakab, Lautschlager Mihály, Bundy Mihály, Schneider Péter, Steigerwald János, Laping Károly, Malik János, Grósz János.

Tánczosok nevei: Hesz Magdolna, Bundy Erzsébet, Leisch Mária, Schneider Erzsébet, Schneider Katalin, Schneider Magdolna, Schneider Anna, Dittrich Mária, Malik Katalin, Grass Anna.

Gardirozó anyák: Hesz Mária, Bundy Katalin, Leisch Katalin, Schneider Katalin, Schneider Anna, Schneider Anna, Dittrich Magdolna, Malik Rozina, Grass Mária.

Nagy-Tószeg. A bucsuban résztvevők: A bucsutánczosok nevei: Gerhardt Mihály, Mayer Károly, Gerhardt Jakab, Gerhardt Péter, Mayer Antal, Mayer Ferencz, Müller Mihály, Wéner Ferencz, Schön János, Mayer János, Mayer Kristóf, Steigerwald János, Wéber Jakab, Schott Miklós, Rukober Miklós.

Tánczosok nevei: Gerhardt Marianna, Klein Anna, Gerhardt Magdolna, Gerhardt Anna, Mayer Rozina, Mayer Anna, Blocher Katalin, Schön Anna, Mayer Francziska, Walter Anna, Ott Zsuzsanna, Wéner Anna, Schott Margit, Rukober Mária.

Gardirozó anyák: Gerhardt Anna, Gerhardt Katalin, Gerhardt Rozina, Gerhardt Marianna, Mayer Marianna, Mayer Katalin, Mayer Borbála, Blocher Zsófia, Schön Magdolna, Mayer Marianna, Walter Katalin, Ott Anna, Wéner Anna, Schott Katalin, Rukober Magdolna.

A sváb bucsu iránt nemcsak a fővárosban igen élénk az érdeklődés, de külföldről is ismételtlen kérdézősködtek az ünnepély iránt, mert kíváncsiak szemtől szembe látni annak a néptörzsenek a képviselőit, kik igaz magyar hazafiai voltak dacára megtartották faji jellegüket, kik a közgazdasági téren tanusított szorgalmuk és takarékoságuk a politikai életben nyilvánult korrektt hazafias viseletük folytán mindenkor igényt tarthattak a nemzet rokonszenvére és tisztelőtére.

Élénk érdeklődést tanusítanak mindenfelé a szerb lakodalom iránt is, mely május 28-án fog megtartatni a kiállítási faluban, de a melynek a részletes programja még nincsen megállapítva. A délczag szerb ifjak a a tüzes szemű leányok bizonyára élénk és kelemes feltűnést fognak kelteni, ha fölpantházott kocsijukban dudaszó mellett végig hajtanak a főváros utcáin.

A sok szomorú gondolatok után kezdett Sváb János érdekelni, észrevettem, hogy ennek az otromba arcú, kakadu orru embernek a hiábavaló koponyájában a szokottnál valamivel erősebb gondolatok sorakoznak egymás mellé.

A legigazabb asszony megdelejte ezt a cifrán ide-oda görbülő orru embert.

Neki soha sem lesz igaz asszony halottja. Nem. Nem lehet. Hisz életében sem volt az. Ugy csalja az ötet, mint a köles a csirkét és mégis, ha egy-egy jó vacsora várja odahaza, még az égi királynénál is előbbre helyezi a maga ravasz asszonyát.

Rákezdtek a papok a circum-dederuntot. A hosszú frívól arcú asszony otthagya az urát. Hatásra számító, czipkés bodros alsó szoknyája messze viritott utána, amint suhogó selyem szoknyáját felfogta s így közzöntgetett jobbra-balra a férj ösméreseinek.

Sváb János gyűlöletes pillantással nézett utána. Azt a ringy-rongy cifra szoknyát szerette volna letépni róla s az asszonyt szélnék bocsátani.

A gusztló két keze, a mimikát végző kakadu orra, meg a haragos nézése árulták el, mi dul a belsejében.

Nád embernek szél a gondolata.

Késő este, mikor jöttünk vissza a temetőből, Sváb János megszokott, buta arczával már ott haladt karonfogva a háza felé egy kővér kapitánynyal.

Olah Ida.

Öröm és büszkeség töltheti el a torontáli embert annak tudatában, hogy a szellem és munka nagy műveiben neki nagy része van. S mi bizunk benne, hogy Torontál vármegye azokon a napokon, amikor fiai és leányai az egész világ előtt bemutatkoznak, minél nagyobb számmal lesz képviselve.

HIREK.

Tájékoztató.

Május 1—15-ig. Tűzoltó szaktanfolyam Nbecskereken
Május 8. Jegyzői szigorlat.
Május 10. Millenniumi nagymise a r. k. templomban.
Május 11. Millenniumi díszgyűlés.
Május 11. Közigazgatási bizottság.
Május 11. A M. kör ezredéves ünnepélye.
Május 12. Tavasz közgyűlés.
A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; aők részére kedden és pénteken délután.
A Ganz-gyár építési irodája az Uri-utcán, a Schuvert házában van.

— Kinevezés. Az igazságügyminiszter Stomp Miklóst a nagybecskereki törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— Ezredéves díszdoktor. Fehér Ipoly, mint főapátja azon rendnek, mely hazánk multjával egyidős, szintén a millenniumi tisztb. doktorok sorába jut.

— Uj törvényszéki orvos. Dr. Magyar Károly nagybecskereki gyakorló orvos Budapestten a törvényszéki orvosi vizsgát sikeresen letette.

— Városi költségvetés. Mintha csak semmi közük sem volna a képviselőtestületi tagoknak ahhoz, mint alakul a városi költségvetés, tegnap alig néhányan jelentek meg a városháza nagyertermében, kik bizonyos bonhomióval, de a parlamentarizmus legszigorubb szemelött tartásával (!) tárgyalták az 1896-iki költségvetést. Az igazsághoz képest egyszerűen konstatáljuk, hogy senki sem haragudott a magas 83% nyi pótdadóért s miután pláne határozatba ment, hogy egynéhány utca ez év folyamán ki fog köveztetni, kiki a legjobb hangulatban távozott 5 óra után a gyűlésből. Őszinte szívből kívánjuk, hogy e jó kedv akkor sem hagyja el polgártársainkat, mikor a 83 százalékos kiűzetendők a zsebükbe fognak nyúlni.

— Millenniumi ünnep Pancsován. Pancsován pünkösd másodnapjára a következő ünnepélyeket tervezik: Az előestén a várost kivilágítják és fellobogózzák. Másnap ünnepélyes isten tisztelet valamennyi felekezett templomában. Az isten tisztelet után ünnepély a főtéren, mely alkalmattal magyar, német és szerb ünnepi beszédet tartanak. Az összes dalárdák együtt két hazafias magyar dalt énekelnek. Délután a három magyar egylet együttesen dísz-közyűlést tart, mely után leleplezik a városház falába elhelyezendő emléktáblát. Este a „Trombita” vendéglőben egy magyar történelmi szindarabot adnak elő a műkedvelők, a dalárdák közreműködésével. — Lesz még városi díszgyűlés is, melyet esetleg összekötnek a millenniumi zászlófelmentéssel. A zászló-anyai tisztségre Rónay Jenő főispán nejt, szül. Pattyánszky Ogát kérik fel. A végleges programot csütörtökön állapítják meg a város és az egyletek küldöttai.

— Okirathamisító kézbesítő. Protics Milán kumáni kézbesítő, a ki a nagybecskereki kir. törvényszék által közokirathamisítás miatt vád alá helyeztetett, de időközben ismeret en helyre költözött, a nagybecskereki királyi ügyészség felszólítására Deesen a csendőrség letartóztatta és átadta az ottani ügyészságnak. Jelenleg már utban van Nagybecskerek felé.

— Wolf a vérengző. Wolf Mátyás istvánföldi lakos ráunt a feleségére. Bántotta az, hogy az asszony korábban öregedett meg mint ő, a mi nem is volt csoda egy olyan házban, a hol a nőnek kellett végeznie az összes munkát, míg a férj uram a kocsmákat bujta. Volt-e valami más oka is Wolfnak, vagy sem? arról nem szól a fáma, csakhogy ő elhatározta, hogy valamit uton-módon elteszi láb alól az asszonyt. Sokáig fontolgatta magában a tervet, a mely a napokban teljesen megérlelődött benne. Éjnek idején, mikor a boldogtalan feleség a legigazabbak álmát aludta, belopódzott a szobájába és egy óriási, karvastagságu doronggal több izben úgy ütötte fejbe élete párját, hogy az nyomban kiadta a lelkét: szörnyet halt. A merénylőt nyomban letartóztatták és jelenleg az ügyészség fogházában van; hol tébolyodottságot szimulál. Ez okból és a jelentkező súlyos büntetőjogi szempontból elmeállapotát két orvos vizsgálja.

A tömeges felrándulók külön hajója.
A kiállításra felránduló szegényebb sorsú földművesek és iparosok számára a Dunagőzhajózási társaság az ezredéves kiállítás igazgatóságának megkeresésére külön hajót állított ki, amely a kiállítás ideje alatt a Dunamenti állomásokról folyton szállítja a felrándulókat a fővárosba. Ez a gőzös a „Kolosvár”, nagy kényelmes, gyorsjárata hajó, amely csakis II. osztályú utasok számára van berendezve. Ejjel, mikor alvó helyekre van szükség 210 utast szállíthat, nappal 350-et. A gőzös Győről, Esztergomból, Nagy-Marosról, Földváról, Paksról és Mohácsról szállít majd felránduló társaságokat, olyan mérsékelt áron, hogy például Mohácsról az egész hajóért a rendes 3150 forint menetdíj helyett 1100 forintba kerül. A hajót a kirándulók számára mindig a főispánok rendelik meg.

Századvégi szöktetés. Ó Becséről írják: Rendes körülmények között úgy szokott lenni, hogy a legény szökteti el a leányt és viszi az előre elkészített fűszerekbe. A jelen történet azonban ennek ellenkezője, itt a szöktető: a nő. Egyik élelmes kocsmárosnál volt alkalmazásban Karakasevics Evecza moholyi illetőségű leány, aki mint felszolgáló, kaczkias modorával vonzotta a vendégeket. A sok között Eveczának megtetszett G. Sz. fiatal iparos legény, aki után csakhamar ki is vetette hálóját. Evecza nem mai halászmár, így hát könnyen sikerült neki a fiatal legénykét elbódítani, rábeszélni arra, hogy öt nőt vegye. A legény szülei persze erről még csak hallani sem akartak; mire Evecza a szökésre gondolt. Hiszen valamikor őt is úgy szöktette meg az a régi hűtelen, miért ne szöktethetnének most ismét. A rabbá lett legény hajlott a szóra és ki is repülték Moholyra, hogy ott a polgári anyakönyvvezető előtt jelentkezzenek. Amde nem volt sikere, mert Evecza első urának halotti levele nem volt meg. Hogy ezt megszerezzék, Budapestre mentek, mert ott halt meg mint katoná. A legény szülei most mindenáron meg akarják akadályozni e frigyét, de vajjon sikerül-e, az attól függ, ha ugyan kiábrándítható lesz-e az elvakított legényke.

Esküvő. Kovalik Sándor párdányi tanító tegnap délelőtt kelt egybe Kroo Amanda kisassonnyal, özv. Kroo Lujza háztulajdonosnő leányával Temesvárott.

A vonat előtt. Pancsováról írják, hogy ott a napokban könnyen végzetessé válható vasúti szerencsétlenség történt. Hajnali 4 órakor a helyi vonat a szállásokról a városb. vívő vasúti átjáróánál egy ott áthaladó kocsi elütött akként, hogy az egyik lovat elkapva, azt maga előtt mintegy 400 lépésnyire vontatta és agyontiporta. A kocsi a bennükkel a 2 méternyi árokba fordult, hol kisebb sérüléseket szenvedtek.

Pálinkázás közben. Temesvárról írják: Zsiva Miklós beregszói lakos tegnap este valamivel többet ivott a kelleténél és ittas állapotban elkezdett néhány paraszttal veszekedni. Ezek az tan visszafordultak, mire az ittas parasztl előrán totta bicikliját és azt az egyik ellenfelének gyomrába szurta. A szurás nem életveszélyes ugyan, Zsivat azonban mégis csak behozták a kir. ügyészséghez, a hol elég ideje lesz a megbánásra.

Rövid hírek. Nyári havazás. Félégyháza a múlt éjjel váratlanul havazni kezdett, olyan sűrűn és nagy pelyhekben hullott alá a hó, ahogy még a télen se. Eleinte elolvadt, majd megmaradt a hó olyannyira, hogy a szó szoros értelmében téli képet teremtett Félégyháza és környékén. — Jászladányban tegnap reggeli három óra óta megszakítás nélkül esik a hó. A fődeket tengernyi hó borítja. Ha fagygni talál, a nagyon előrehaladott tenyészet teljesen tönkremegy. — Szegvárdon Horváth József volt vármegyei kapus Bozsóki Istvánt, ki boszszúból rátört, baltával agyonütötte. — Nagy-Surányban Bényei Istvánt, a színészmenház igazgatóját, két suhancz inzultálta. A jó madarakat elfogták. — Bátorkeszmen Grosz József nagy gazdasági és lakóépületei egészen leégtek. A kár több ezer forint. — Orsova felett a Kazánszorosban a Cserna vontatógőzös kormányosa a Dunába esett és odafut. — Bécs Ujhelyen Schmälzer Gáspár építőmunkás egy épülőfélben levő ház állványáról lezuhant és meghalt. — Wagner Rikárdert Mottl Bódog karlsruhei udvari karmester kilépett a bécsi Grillparzer-társaságból. Kilépésére az adott okot, hogy a társulat évkönyve Bauernfeldnek egy naplóteredékét közli, amely nem valami bizelgő megjegyzéseket tartalmaz Wagner Rikárdra. Mottl kijelentette, hogy Wagner iránt való tiszteletével nem egyezik meg, hogy olyan társulatnak legyen a tagja, amely ilyen évkönyveket ad ki. — Nagy tűzvész Colorádóban. Crippel Creekben a színházban egy őrlőgőz asszony éjszaka lámpát csapott egy másik szerepőhöz. A lámpa felrobbant és tűzvész támadt, mely százötven házat elhamvasztott. A kár egy millió dollárra rug.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése 1896. április 28-án)

Budapest, április 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma folytatta az appropriacionális vitát, melynek első szónoka Kossuth Ferencz volt, ki a költségvetési törvényt megtagadta, mivel a Bánffy-kormány iránt nem viseltetik bizalommal. Határozati javaslatot nyújt be.

Lukács pénzügyminiszter reflektálva az eddigi szónokok felszólalásaira, Apponyinak feleli, hogy a leghelyesebb keleti politika az, hogy az egyes keleti államok érvényesüljenek. (Helyeslés.)

Ugron Gábor ma igen röviden végzett, arra szorítkozván, hogy Kossuth-éval egyenlő javaslatot terjesztett be.

Sima kijelentése után, hogy a kormány iránt bizalommal nem viseltetik, Bánffy miniszterelnök szólalt fel, ki nagy tetézéssel fogadott beszédjében rámutat arra, hogy a szerb zászló affaire félreértésen alapszik. A miniszterelnök azután áttér a szerb kormányra a magyar millenáris kiállítás ellen való tüntetésére, melyre a következő megjegyzést teszi: A szerb kormány tüntetésével egyszerűen udvariatlanságot követett el, de én azt hiszem, hogy távolmaradásukkal ez ünnepelet nem zavarják. (Általános helyeslés.)

A költségvetést a Ház többsége elfogadja.

Ülés vége 1/2 órakor.

Az osztrák kormány Szerbia ellen.

Budapest, április 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Nagy feltűnést kelt az osztrák kormány felhivatalos lapjának, a „Fremdenblatt”-nak egy cikke, a melyben azon alkalomból, hogy a szerb kormány a millennium ellen tüntet, eszébe juttatja, hogy mit köszönhet Szerbia Andrássy Gyula grófnak és az Osztrák-Magyar monarchiának. (L. Országgyűlés.)

Báró Fejérvary párbaja.

Budapest, április 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Báró Fejérvary Géza honvédelmi miniszter és Korbuly József, a Nemzeti Ujság szerkesztője közt ma délben folyt le a kardpárbaj, a melyben a miniszter Korbulyt a fején és a vállán súlyosan megsebesítette. A miniszter a párbaj után megjelent a képviselőházban, hol szívélyes ovációk tárgya volt.

A konfiskált N. Fr. P.

Budapest, április 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy a Neue Freie Presse mai számát, a mely vezércikkében foglalkozik Luegerrel, lefoglalt.

A békésbányai ev. ref. gyűlés.

Nagykikinda, április 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) A békésbányai ev. ref. egyházmege, mely Temes-, Torontál és Krassó-Szörényvármegyékre terjed ki, ma délelőtt kezdte meg 3 napra tervezett tavaszi közgyűlését a városháza nagytermében. A gyűlés tagjai közt van gróf Ráday Gedeon egyházmegei gondnok, Bernáth táblai elnök, Széll Akos, Fekete Márton, Baksa polgármester, összesen mintegy ötvenen. — Reggel 8 órakor isteni tisztelet volt a református templomban, melyen a gyűlés tagjai és nagyszámu közönség vett részt. 9 órakor kezdődött az egyházgyűlés, melynek legfontosabb tárgya volt a békési ev. ref. egyház indítványa a békésbányai

egyházmege három részre való felosztása tárgyában, mely indítvány egyhangulag elvettett. A gyűlést bankett követte a Kass-féle szállodában.

Pulszky Károly ügye.

Budapest, április 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pulszky Károly bűnpörében mind ezideig nem hozott határozatot a vizsgálóbíró. A késedelem oka abban rejlik, hogy a Wlassics minisztertől kapott értesítés sok pontjára, melyek az országos képtárban tartott vizsgálatra vonatkoznak, az ügyesség és a bíróság is Pulszkynek a meghallgatását tartja szükségesnek. Erre használta fel Balonyi Imre központi vizsgálóbíró a vasárnapi napot reggel 10 órától délutáni 1/3-ig halogatván ki Pulszkyt, aki előtt minden valószínűség szerint már legközelebb megnyílnak a fogház ajtajai.

Ferdinánd fejedelem és a zsidók.

Budapest, ápr. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ferdinánd bolgár fejedelemnél Konstantinápolyban való időzése közben az ottani nagy rabbi is tisztelt és spanyol nyelven szerkesztett feliratban mondott halált és köszönetet a fejedelemnek azért a gondoskodásáért, melyben a fejedelemsége területén lakó zsidókat részesíti. Ferdinánd fejedelem kezét nyújtotta a főrabbinak, köszönetét fejezte ki az üdvözlétért és kijelentette, hogy nagy rokonszenvel viseltetik a zsidók iránt, hiven a Burbonok hagyományaihoz. Kijelentette továbbá, hogy nagyon meg van elégedve a fejedelemségében tartózkodó zsidó polgárokkal, mert tisztelik a törvényt és nagy szolgálatot tesznek az országnak.

A bolgár fejedelem Párisban.

Budapest, április 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiai politikai körökben nagy meglepedést keltenek a hírek, melyek Ferdinánd bolgár fejedelem párisi tartózkodásáról ide érkeznek. E hírek ugyan a legkülönbözőbbek, de mindannyija abból indul ki, hogy Oroszország mindenható befolyása mekkorra magas pozícióra juttatta a fejedelmet. Arról beszélnek ugyanis, hogy a fejedelem titkos megbízással jár Párisban és a francia kormányval a legnagyobb fontosságú kérdések felett tárgyal. A lapok csakis az orosz és francia barátságáról cikkeznek és mint kiváló jelentőségű dolgot emelik ki, hogy Ferdinánd fejedelem Pétervárról egyenesen Párisba utazik.

Nyilttér.*

Mérték szerinti megrendelésre készülő mindennemű tolették. Selymek, kelmék, díszítések.

Tavaszi újdonságok. **GRÜNBAUM VILMOS** NŐI-RUHA-TERME NAGYBECSKEREKEN. **Jutányos árak.**

KÉSZLETI RAKTÁRON: BÁRSONY-, SZÖVET- és SELYEM-GALLÉROK, JAQUETTEK, COSTUMEK, SELYEM- és SZÖVET BLUZOK, HÁZI-RUHÁK, GYERMEK-RUHÁK és FELÖLTÖK.

Diszítések, selymek, és kelmék eladatnak.

10-x.42

(A 6. rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.)

6755. sz. 1896.

Birtokeladási árverési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszter folyó évi február hó 17-én kelt 10301. sz. rendelete kifolyásából közhírré tétetik, hogy a törvényhozás által eladásra engedélyezett s a kir. államjavak aradi igazgatóságának kezelése alatt álló alább egyenként megnevezett államjavak örökároni eladása végett, az alább kitüntetett helyen s időben nyilvános szó- és írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött árverés tartatik, melyre venni szándékozók ezennel meghívattak Bánatpénzzel 10% követeltetik, ugy a szó, mint az írásbeli ajánlatoknál, mely utóbbiak a szabályoknak megfelelő alakban 50 kr. bélyegjeggyel ellátva, az árverést megelőzőleg 3 nappal benyújthatók. — A letett bánatpénz az árverés jóváhagyása esetében a vételár első törlesztés részletébe beszámíttatik; az ezután fennmaradó vételárt köteles a legtöbbet ígérő az eseten, ha a vételár 1000 frtot meghalad, de az 5000 frtot el nem éri, 10 évi illetőleg 20 félévi részletekben; ha a vételár 5000 frtot meghalad, 20 évi illetőleg 40 félévi előleges részletekben, a még le nem fizetett egész tőke tartozás után az árverési jegyzőkönyv jóváhagyása napjától járó, a vételár teljes lefizetéseig számítandó 5 1/2% kamattal együtt megfizetni. Az 5000 frtot meghaladó vételárakra nézve a vevőkre bizatik, miszerint a vételárt akár évenként, akár félévenként előleges részletekben mindenkor a fennálló tőketartozás után szabályszerűleg számítandó 5 1/2% kamatokkal együtt egyenletes és egyforma járadék-szerű törlesztés mellett fizethessék. Az eladott birtoknak telekkönyvi átíratása az egész vételár és járuléknak lefizetése után engedélyeztetik. Az árverésben azok vehetnek részt, a kik honi törvényeink szerint birtokszervezési joggal bírnak. Az árverés eredményére nézve a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszter jóváhagyása fenntartatik. Az árverési feltételek a kir. jószágigazgatóságnál és a kerületi ispánságoknál megtekinthetők. Utóajánlatok nem fogadtatnak el, még az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fenntartatnak is.

Az eladandó birtokrészletek a következők:

I. Kulán a m. kir. kincstári ispánság hivatalos helyiségében 1896. évi május hó 13-án d. e. 8 órákor

Baracska kincstári korcsmaépület 986 □-öl telekkel 3253 frt 26 kr, Bogojevai Gombosi Duna révczárdá 354 □-öl telekkel 3012 frt, Szántovai 25¹²⁵ h. védőtöltés melletti föld 6400 frt, Bereghi 9⁷⁰ h. védőtöltés

melletti föld 3100 frt, Torzcai 355⁶⁰ h. Pettau pusztai VIII. sz. birtok rizstermelési kötelezettséggel 84105 frt, Torzcai 225. h. Pettau pusztai III. sz. kis bérlet rizstermelési kötelezettséggel 70204 frt kikiáltási árral.

II. Aradon a m. kir. jószágigazgatóságnál 1896. évi május hó 19-én d. e. 9 órákor

M. Pécskai 36⁶⁹ h. alsó legelő föld 10176 frt 60 kr, Szabadhelyi korcsmaépület, istálló, szin 800 □-öl telekkel 2100 frt, Pitvarosi korcsmaépület 1100 □-öl telekkel 5000 frt, Apátfalvai 8. sz. ház-hely s magtár 615 □-öl telekkel 13193 frt 85 kr kikiáltási árral.

III. Lippán a m. kir. kincstári ispánság hivatalos helyiségében 1896. évi május hó 20-án d. e. 8 órákor

Lippai 4³⁹ h. gyungyuki föld 2137 frt 20 kr, M.-Radnai vásárvámszedési jog 4060 frt 80 kr, Valemárei ispáni lak 4300 frt kikiáltási árral.

IV. Dentán a m. kir. kincstári ispánság hivatalos helyiségében 1896. évi május hó 15-én d. e. 9 órákor

Dentai 557¹³⁴ h. „Ritu máre“ nevű pusztá gazdasági épületekkel 170.000 frt kikiáltási árral.

V. Ujpecsen a m. kir. kincstári ispánság hivatalos helyiségében 1896. évi május hó 16-án d. e. 9 órákor

Ó-teleki kétjáratu malom 622 □-öl telekkel 2640 frt kikiáltási árral.

VI. Temes-Szt.-Andráson a m. kir. kincstári ispánság hivatalos helyiségében 1896. évi május hó 18-án d. e. 8 órákor

Kisbecskereki 30¹⁴² h. „Willers“ féle iparföld 10544 frt, Kis-becskereki 18¹⁵⁹ h. korcsmaföld 5171 frt 60 kr, Kis-becskereki 333¹⁴¹⁵ h. „nádas és kaszálló“ föld vadászati joggal 80185 frt 12 kr, Kis-becskereki 73¹³⁹¹ h. „Pósta föld“ 34900 frt, Német-szt.-péteri kis bérletföld II. dűlő 117³⁵⁷ hold vadászati joggal 38412 frt 20 kr, Ó-bessenyői korcsma épület 1492 □-öl telekkel 6300 frt 80 kr, Kovácsi 144³⁸² h. tagosított föld 26420 frt, Kis-topoloveczi 11¹⁶⁵ hold korcsma föld 4663 frt kikiáltási árral.

Aradon, 1896. évi április hó 18-án.

418-2.1 **M. kir. államjószágigazgatóság.**

(Utánnomat nem díjazatik.)

170. sz. 1896.

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán megüresedett Zsombolya községi rendőrbiztosi állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívattak ennél fogva mindazok, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy az alább

felsorolt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt és sajátkezűleg irt kérvényeiket hozzám legkésőbb f. évi május hó 28-ig benyújtsák.

Ezen állásra csak oly egyén választható meg, ki: a) magyar honpolgár; b) védkötelezettségének megfelelt, 24-ik életévét betöltötte, de 40-ik évét el nem érte; c) feddhetlen erkölcsű és teljes rovatban előéletű; d) a magyar és német nyelvet, előbbit különösen, szó és írásban oly tökéletesen bírja, hogy az előirt írásbeli teendőket önnállóan végezni képes legyen.

Előnyben részesül az, ki az e vidéken divó szerb és oláh nyelveket is beszéli, s a községben közeli rokonsággal nem bír; továbbá az 1873. évi II. t.-cz. által kedvezményelt altisztek és kiszolgált kir. csendőrök, másodsorban a kiszolgált katonák és harmadsorban az eddig minden kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban állott egyének.

A biztos évi fizetése előleges havi részletekben fizetendő 600 frt készpénz, tiszti ruházat és fegyverzet.

A rendőrbiztos élethossziglan választatik, és mint a segédzemélyzethez tartozó hivatalnok csakis fegyelmi uton bocsátható el.

A választás a kérvények beadási határnapja után a legrövidebb idő alatt meg fog ejtetni.

Zsombolya 1896. április hó 25-én.

Fóris József
főszolgabíró.

417-3.2

5852. sz. ki. 1896.

Árverési hirdetmény.

Nagy-Becskerek város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a város tulajdonát képező s Amerika városnegyedben közvetlen a kishíd mellett fekvő ugynevezett „Kamarális“ korcsmahelyiségeinek 1896. évi november hó 1-től leendő bérbeadása céljából árverési határnapul 1896. évi május hó 18-ának d. e. 9 órája tüzetik ki a városház épület II. tanácsnoki irodában, melyre bérelni szándékozók az 1180 frt kikiáltási árnak megfelelő 10% bánatpénzzel ellátva ezennel meghívattak.

Zárt ajánlatok 50 kros bélyeggel és megfelelő bánatpénzzel ellátva szintén elfogadtatnak, melyek az árverés napját megelőző nap déli 12 órájáig Zachariás József városi tanácsnoknál adandók be, a később érkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az árverési feltételek az árverés napjáig a városi számvévi irodában naponta megtekinthetők.

Nagy-Becskereken, 1896. évi április hó 15-én.

Krsztics János
polgármester.

412-3.3

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalban.